

سوال

اگر شخصی سوگند یاد کند که در روز رمضان افطار کند، حکمش چیست؟

پاسخ مفصل

الحمد لله.

اولاً:

روزه رمضان بر هر مسلمان بالغ عاقلی که مسافر نیست و توانایی روزه را دارد واجب است و کسی که چنین باشد برای او روزه‌خواری بدون عذر حرام است و همینطور قسم خوردن به این کار نیز حرام است؛ زیرا این قسم نوعی عزم و تاکید بر انجام حرام است.

ثانياً:

اگر مسلمانی به انجام گناه قسم بخورد جایز نیست که آنچه به آن قسم خورده را انجام دهد بلکه واجب است که سوگندش را بشکند و کفاره سوگند بدهد، به دلیل این سخن پیامبر - صلی الله علیه وسلم - که می‌فرماید: «کسی که سوگندی یاد کرد و سپس دید که کاری دیگر بهتر از آن است، آنچه بهتر است را انجام دهد و کفاره سوگندش را بدهد» به روایت مسلم (۱۶۵۰).

و کفاره سوگند چنین است: غذا دادن به ده بینوا یا لباس دادن به آنان یا آزاد کردن یک برده و اگر این‌ها را نیافت سه روز روزه بگیرد. الله تعالی می‌فرماید:

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا أَيْمَانَكُمْ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ [سوره مائده: ۸۹]

(الله شما را به سبب سوگندهای بیهوده‌تان مؤاخذه نمی‌کند ولی به سوگندهایی که [از روی قصد] می‌خورید [و می‌شکنید] شما را بازخواست می‌کند و کفاره‌اش غذا [دادن] به ده بینواست از غذاهایی متوسطی که به خانواده خود می‌خورانید یا پوشانیدن آنان یا آزاد کردن برده‌ای و کسی که [هیچ‌یک از اینها را] نیابد [باید] سه روز روزه بگیرد. این است کفاره

سوگندهای شما وقتی که سوگند خوردید و سوگندهای خود را حفظ کنید. اینگونه الله آیات خود را برای شما بیان می‌کند
(باشد که سپاسگزاری کنید)

پاسخ شماره (45676) را ببینید.

ثالثاً:

کسی که چنین کرده باید به درگاه الله تعالی توبه کند زیرا این بسیار زشت است که مسلمان سوگند یاد کند که در روز
رمضان روزه‌خواری کند و این دال بر کوچک شمردن حرمت‌های الهی و خوار شمردن آن است و قبلاً در پاسخ به سؤال
شماره (38747) خطر افطار بدون عذر در ماه رمضان را بیان کردیم و گفتیم که بر انجام دهنده چنین کاری گمان نفاق
می‌رود، والعیاذ بالله.

ذهبی در «الکبائر» (۶۴) می‌گوید:

«نزد مؤمنان چنین مقرر است که هر کس روزه رمضان را بدون مرض و غرض (یعنی بدون عذری که آن را مباح سازد)
ترک کند از زناکار و معتاد به خمر بدتر است بلکه در اسلام او شک می‌کنند و نسبت به وی گمان زندقه و انحلال می‌رود».

از الله عفو و عافیت و پایداری بر دینش را خواهانیم.

والله اعلم.